

Miljöersättning för skötsel av våtmarker och dammar 2020

Du kan få ersättning för att sköta anlagda eller restaurerade våtmarker och dammar. Det ger stora positiva effekter eftersom det gynnar biologisk mångfald och minskar växtnäringsläckage.

Så söker du ersättningen och gör ändringar

Före du söker ersättningen ska du kontakta din länsstyrelse för att ta reda på om du har möjlighet att söka ersättningen, eller om du i stället kan söka miljöinvestering för att anlägga och restaurera våtmarker och dammar.

För att få ersättning behöver du ha ett åtagande. Det betyder att du åtar dig att sköta din mark eller dina djur enligt vissa villkor.

Du söker åtagande och utbetalning i e-tjänsten SAM Internet. När du har fått ditt åtagande behöver du ansöka om utbetalning varje år. I SAM Internet visar vi beslutade uppgifter om ditt åtagande. Ifall ditt åtagande från tidigare år inte är beslutat än visar vi i SAM Internet de uppgifter om åtagandet som du redovisade när du ansökte om åtagandet.

Sista dag att söka 2020 är den 8 april. Om din ansökan kommer in efter den 8 april minskar vi din ersättning med 1 procent per arbetsdag som ansökan är försenad. Om ansökan kommer in efter den 4 maj får du ingen ersättning alls 2020.

Om du ska söka jordbrukarstöd för första gången så behöver du kontakta din länsstyrelse för att få ett kundnummer.

Ändra i din ansökan

Du kan ändra vissa saker i din ansökan eller i ditt åtagande. De flesta ändringar kan du göra fram till och med 15 juni. Om du vet att du behöver ändra något ska du göra det så snart som möjligt. Om vi eller länsstyrelsen hittar fel i din ansökan, eller om du får en kontroll, är det bara i undantagsfall du får göra ändringar.

Du måste ha ett åtagande

För att få miljöersättning måste du ha ett åtagande. Ett åtagande innebär att du åtar dig att sköta din mark eller dina djur enligt villkoren för ersättningen i 5 år. När du utför ditt arbete enligt dessa villkor, utför du den miljötjänst som du kan få ersättning för.

Åtagandet innebär att du måste följa de villkor som gäller för ersättningen varje år under hela 5-årsperioden. Du måste följa villkoren som gäller oavsett om du söker utbetalning eller inte. Åtagandet börjar den 1 januari det år som du gör din ansökan och slutar den 31 december det sista året i 5-årsperioden.

Minsta belopp för utbetalning är 1 000 kronor. Det betyder att om du söker ett åtagande med så liten omfattning att du inte kommer upp i 1 000 kronor per ersättning, får du inget åtagande.

Åtaganden som gick ut 2019

Om du har ett åtagande som gick ut 2019 kan du förnya det med 5 år i taget för att du som har markersättning ska ha möjlighet att få full kompensation i totalt 20 år. Du förnyar ditt åtagande för de våtmarker och dammar vars åtagande gick ut den 31 december 2019. Du förnyar ditt åtagande genom att söka ett nytt åtagande för 5 år från och med 2020, detta gör du i SAM Internet. Att du förnyar åtagandet innebär att du får samma skötselvillkor på de block som tidigare ingick i åtagandet, när du söker ett nytt åtagande på de blocken. Det är endast i år som du har möjlighet att förnya ditt åtagande.

Du kan utöka ditt åtagande med nya våtmarker eller dammar och då får du ett nytt åtagande på 5 år för den marken. Våtmarker och dammar som redan ingår i åtagandet behåller sin åtagandeperiod.

Du måste inte förnya hela ditt åtagande. Det finns vissa begränsningar på hur du kan ändra åtagandet. Du kan ta bort enskilda block eller minska arealen så länge våtmarken eller dammens funktion och syfte inte förstörs. Din ansökan om utbetalning för ditt förnyade åtagande ska vara värd minst 1 000 kronor.

Om du väljer att inte förnya åtagandet så kan du inte längre söka utbetalning på de block som ingick i åtagandet.

- Om du har fått ersättning för miljöinvestering för att anlägga eller restaurera din våtmark före 2015 så har du lovat att bevara den i 20 år efter att den blev godkänd. Det gäller oavsett om du väljer att förnya ditt åtagande eller inte.
- Om du har fått ersättning för miljöinvestering för att anlägga eller restaurera våtmarken 2015 eller senare har du lovat att du ska bevara din våtmark i 5 år. Det gäller oavsett om du väljer att förnya ditt åtagande eller inte.

Åtaganden du gick in i under åren 2000 till och med 2006

Om du har ett åtagande som du gick in i någon gång under perioden 2000 till och med 2006 ska du följa de villkor som idag gäller för ersättningen. Det finns också specifika villkor som gällde när du gick in i ditt åtagande som du behöver följa så länge ditt åtagande gäller.

Du får ersättningen för att du sköter en våtmark eller småvatten som har anlagts på åker- eller betesmark.

Åtagandeperioden är 10 år för att ge långsiktig miljönytta. Efter 10 år kan du förnya åtagandet med ytterligare 10 år. Anlagda våtmarker och småvatten måste bevaras i minst 20 år och får inte överföras till annan markanvändning förrän tidigast efter 20 år.

Du kan inte avsluta ditt pågående åtagande för att ansöka om ett nytt för samma mark. Vill du utöka din våtmark ska du ansöka om ett nytt åtagande inom det nuvarande landsbygdsprogrammet 2014–2020 för den nya marken.

För att få ersättningen ska du varje år söka utbetalning i SAM Internet under SAM-ansökansperioden.

Igenväxningsvegetation ska tas bort i den utsträckning som länsstyrelsen beslutar.

Enskilda år kan du söka tilläggsersättning i SAM-ansökan för att slå av växtlighet och för bete. Hela arealen våtmark eller småvatten ger rätt till tilläggsersättning även om en del av arealen utgörs av vattenspegel året om och därför inte kan betas eller slås. Om du får tilläggsersättning ska du föra bort den avslagna växtligheten från våtmarken eller småvattnet om inte länsstyrelsen bestämmer annat. Du bestämmer själv om du ska söka tilläggsersättning ett enskilt år.

Så här mycket pengar kan du få varje år:

- grundersättning: 3 000 kronor per hektar
- tilläggsersättning: 800 kronor per hektar

Du ska underhålla dammvallar, brunnar och övriga anläggningar så att deras funktion består under hela åtagandeperioden.

Länsstyrelsen har även möjlighet att besluta om förbud mot fisk- och kräftodling i våtmarken samt mot att tömma våtmarken eller småvattnet.

Vi betalar inte ut stödbelopp som är lägre än 1 000 kronor.

Med våtmark menas ett vegetationstäckt område där vattenytan är nära under, i nivå med eller nära över markytan och där vattennivån tillåts variera med de naturliga säsongsvariationerna.

Med småvatten menas dammar och vattensamlingar där vattennivån är så hög att en vattenspegel kan finnas under hela året.

Syftet med den här ersättningen var att stimulera en ökning av arealen våtmarker och småvatten på jordbruksmark och att våtmarker och småvatten sköts så att deras värden för miljön består eller ökar. Våtmarker och småvatten är viktiga för den biologiska mångfalden och för att minska de negativa effekterna av växtnäringssläckage från jordbruksmark. De fyller även andra viktiga funktioner, som att upprätthålla grundvattennivån och öka variationen i landskapet.

Åtaganden du gick in i under åren 1996 till och med 1999

Om du har ett åtagande som du gick in i någon gång under perioden 1996 till och med 1999 ska du följa de villkor som idag gäller för ersättningen. Det finns också specifika villkor som gällde när du gick in i ditt åtagande som du behöver följa så länge ditt åtagande gäller.

När länsstyrelsen godkände din anlagda eller återställda våtmark eller småvatten fick du ett åtagande som gäller i 20 år. Du ska sköta våtmarken enligt villkoren under hela åtagandeperioden.

När du anlade eller återställde våtmarken tog du jordbruksmark ur produktion. När du till exempel gjorde en damm valde du att göra något bra för miljön. Du kanske har minskat läckaget av kväve eller gynnat hotade arter. Av den anledningen ska marken fortsätta att vara våtmark eller småvatten. Den får inte användas för annan produktion.

Du kan inte avsluta ditt pågående åtagande för att ansöka om ett nytt för samma mark. Vill du utöka din våtmark ska du ansöka om ett nytt åtagande inom det nuvarande landsbygdsprogrammet 2014–2020 för den nya marken.

För att få ersättningen ska du varje år söka utbetalning i SAM Internet under SAM-ansökansperioden.

Du kan få extra ersättning för slätter i våtmark. Men det gäller bara för den del i din våtmark som inte består av en vattenyta. Du får slå och ta bort det du har slagit när som helst under hela året. Om du slår under perioden 15 januari till 31 augusti får du inte använda det du tar bort vare sig till foder eller till något annat.

Hur hög ersättning du får beror på vilken sorts mark det var innan du anlade din våtmark. År 6–20 får du 2 500 kronor per hektar för åkermark och 500 kronor per hektar för bete. Förutom den här ersättningen kan du få en tilläggsersättning på 1 000 kronor per hektar för att slå din våtmark.

Du får inte söka någon annan miljöersättning på den här marken.

Våtmark: här får vattennivån variera.

Småvatten: ska vara anlagd i landskapets naturliga svackor. Här ska det finnas en vattenspegel hela året.

Det kan du få ersättning för

För att du ska få ersättning måste våtmarken eller dammen vara anlagd eller restaurerad. Du kan alltså inte få ersättning för naturliga våtmarker.

När du söker ett åtagande för första gången kommer länsstyrelsen att se om våtmarken eller dammen motsvarar de krav som finns när det gäller

- omfattning och placering
- syftet med våtmarken eller dammen
- vilka metoder och material som användes för att anlägga eller restaurera våtmarken eller dammen
- eventuella övriga villkor som utformades när du anlade eller restaurerade våtmarken eller dammen.

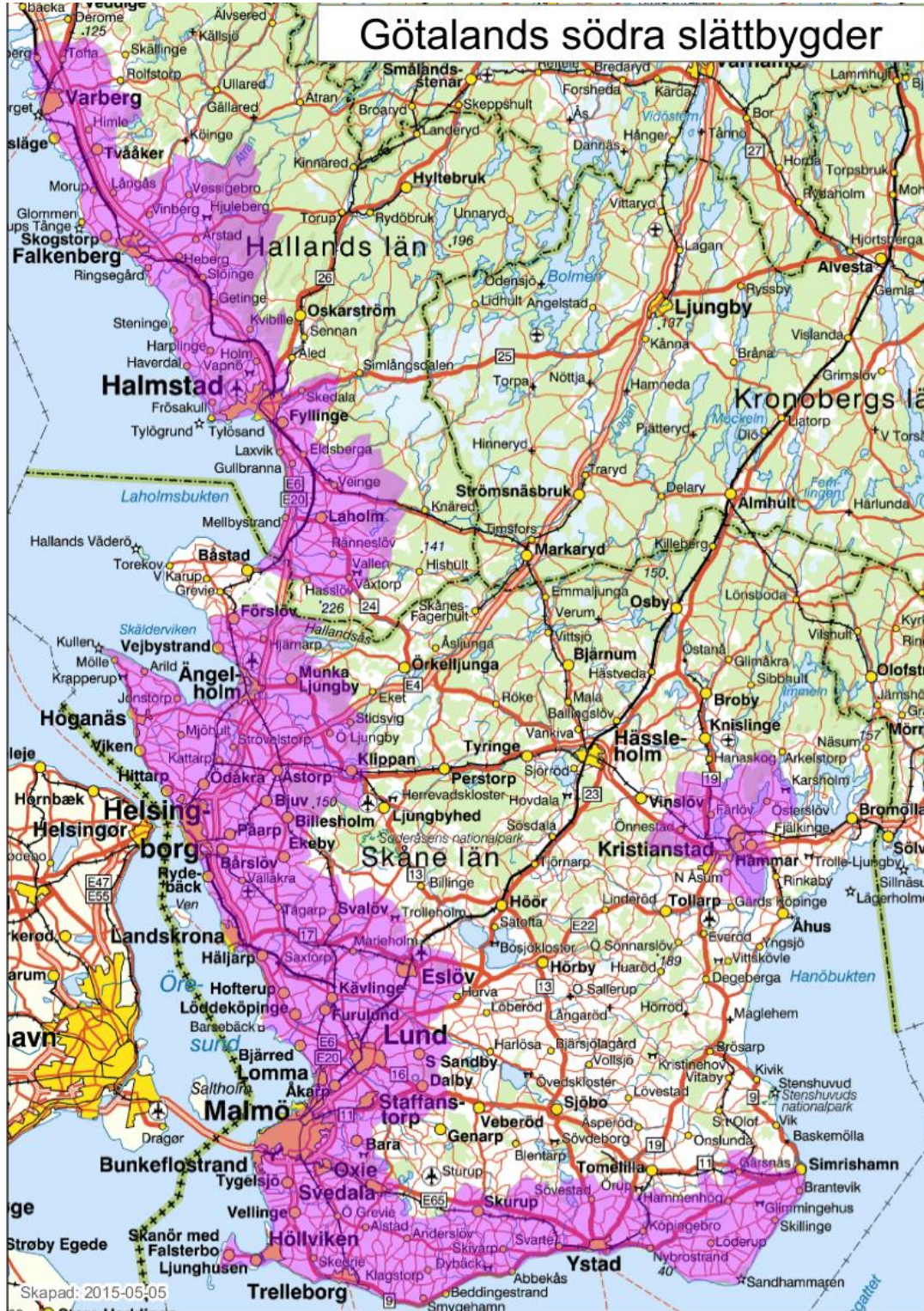
Om våtmarken eller dammen har anlagts eller restaurerats som en godkänd miljöinvestering uppfyller den kraven ovan om den har blivit slutgodkänd av länsstyrelsen.

Ersättning för förlorat markvärde

Om din våtmark eller damm är anlagd på åkermark kan du få markersättning för förlorat markvärde. Är den anlagd på betesmark kan du inte få markersättning.

Ligger våtmarken eller dammen på åkermark i Götalands södra slättbygder kan du få en högre ersättning.

Karta över Götalands södra slättbygder

Villkor för ersättningen

De här villkoren behöver du följa för att få full ersättning. Ta kontakt med din länsstyrelse om du inte kan uppfylla villkoren i åtagandet.

Ha jordbruksskiften på minst 0,1 hektar

Ett jordbruksskifte måste vara minst 0,1 hektar för att ge rätt till ersättning.

Sköt våtmarken eller dammen på rätt sätt

Du ska

- sköta och underhålla våtmarken eller dammen så länge ditt åtagande gäller
- underhålla dammvallar, brunnar och övriga anläggningar så att funktionen består
- ta bort igenväxningsvegetation
- följa eventuella villkor som länsstyrelsen har beslutat om vid slutbesiktning om du tidigare fått ersättning för miljöinvestering.

Du får inte

- gödsla
- använda växtskyddsmedel
- sätta ut fisk, kräftor eller andra djur
- utfodra fisk, kräftor eller andra djur
- sprida kalk
- förstöra eller ta bort våtmarker eller dammar, som ingår i åtagandet.

Tänk på att förbudena kan vara reglerade i nationell lagstiftning, vilket betyder att förbudena gäller även om du inte söker ersättning.

Det måste vara du som brukar marken

Det är du som brukar marken som kan ha rätt till ersättning. Du kan äga eller arrendera marken eller ha ett nyttjanderättsavtal med ägaren till marken.

Innan du går in i ett nytt åtagande bör du försäkra dig om att rätten att bruka marken gäller under hela tiden som åtagandet gäller. Om du inte äger marken försäkras du dig bäst genom att upprätta ett skriftligt avtal med markägaren.

Om du blir av med mark som ingår i ett pågående åtagande, bör du kontrollera om du kan föra över åtagandet på marken till den som tar över. Annars kan du bli skyldig att betala tillbaka ersättning eftersom det är ett krav att fullfölja de åtaganden som du har.

Följ tvärvillkoren och basvillkoren

För att få full ersättning måste du följa tvärvillkoren. Tvärvillkoren är regler som till exempel handlar om hur du ska sköta dina djur och din mark. De flesta tvärvillkoren är regler som redan finns i den svenska lagstiftningen eller i EU:s lagstiftning.

Basvillkor är tvärvillkoren plus de regler inom svensk lagstiftning som du måste följa för att få ersättningen. Om du uppfyller tvärvillkoren och villkoren för ersättningen så uppfyller du basvillkoren.

Så mycket pengar kan du få

Ersättningen är 4 000 kronor per hektar.

Till det kommer eventuell markersättning. Markersättningen är 1 000 kronor per hektar. I Götalands södra slättbygder är markersättningen 3 000 kronor per hektar.

Om pengarna inte räcker kan ersättningen sänkas

Den här ersättningen ingår i landsbygdsprogrammet, där det finns en viss summa pengar att betala ut varje år. Om pengarna skulle ta slut kan regeringen besluta om att begränsa ersättningarna. Det kan också bli aktuellt att sänka ersättningsbeloppen.

Utbetalning av ersättningen

Vi börjar betala ut ersättningen den 18 december 2020.

Om du får en kontroll på din gård som visar att det finns skillnader mellan det du angett i din ansökan och verkligheten kan det leda till att du får din utbetalning senare än planerat.

Belopp som är lägre än 1 000 kronor per ersättning betalar vi inte ut.

När vi har fattat beslut om utbetalning kan du se hur mycket pengar du får på Mina sidor.

Kontroller och avdrag

Om du inte följer villkoren som gäller för ersättningen kan du få avdrag. Det är i första hand länsstyrelsen som kontrollerar att din ansökan stämmer med verkligheten, och att du följer alla villkor och tvärvillkor.

Länsstyrelsen genomför kontrollerna både när de handlägger din ansökan och vid eventuella besök på din gård. Du får oftast veta i förväg att du ska få besök av en kontrollant.

Du kan behöva betala tillbaka pengar

Om du inte fullföljer ditt åtagande kan du bli tvungen att betala tillbaka pengar. Länsstyrelsen har möjlighet att kräva tillbaka pengar upp till 10 år efter utbetalningen.

Om du drabbas av en oförutsedd händelse

Om du inte uppfyller villkoren för ersättningen slipper du i vissa fall att betala tillbaka de pengar som du har fått. Det gäller till exempel om det beror på fastighetsreglering eller en annan oförutsedd händelse, som till exempel översvämning eller vildsvinsskada.

Du ska anmäla den oförutsedda händelsen skriftligen till din länsstyrelse tillsammans med en redogörelse för vad som hänt. Det ska du göra inom 15 arbetsdagar från den dag du har möjlighet att göra det. Länsstyrelsen kan sedan ändra villkoren för ersättningen och till exempel anpassa ersättningen efter den skötsel som har varit möjlig.

Om du slutar med din jordbruksverksamhet kan länsstyrelsen besluta om att du inte behöver betala tillbaka ersättning som du redan har fått.